

Asia: VN/1010/2021

Hallituksen esitys laeiksi ympäristönsuojelulain ja vesilain muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Näettekö tarvetta ympäristönsuojelulain 89 §:n 1 momentin kehittämiseksi, huomioiden mitä esityksen jaksossa Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset (5.1.1) todetaan?

MTK kannattaa 89 §:n 1. momentin pysyttämistä sellaisenaan. Perustelut lainkohdan muuttamatta jättämiselle ovat hyvät.

MTK jakaa ympäristöministeriön näkemyksen siitä, että aiemmin voimassa ollut ympäristönsuojelulain 71 §:ää ei tule palauttaa lakiin edes muutettuna. Kuten vaikutustenarviossa todetaan Puskan tekemään selvitykseen viitaten, lakimuutos on täyttänyt sille asetetut tavoitteet. Lupien tarkistamismenettelystä luopumisen jälkeen valtion lupaviranomaisia vaivannut ympäristöluparuuhka on saatu pääosin purettua.

Näkemyksenne ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin 2 kohtaan ehdotetusta muutoksesta

Ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin 2 kohtaan ehdotetaan lisättäväksi yksi sana. Voimassa oleva lainkohta on kirjoitettu muotoon ”toiminnasta aiheutuu tässä laissa kielletty seuraus”. Ehdotettava uusi muotoilu olisi ”toiminnasta voi aiheutua tässä laissa kielletty seuraus”. Tarkoitus ei kuitenkaan ole muuttaa oikeustilaa, vaan yhdenmukaistaa muotoilua vastaamaan 16-18 §:n kirjoitettua muotoa. 16-18 §:t koskevat maaperän pilaamiskieltoa, pohjaveden pilaamiskieltoa sekä merta koskevia erityisiä kieltoja.

Hallituksen esityksen perusteluista HE 257/2014 vp käy ilmi, että lain asiallisen merkityksen, nykyisen 89 §:n, muotokieli on ollut pitkään samanlainen – ”toiminnasta aiheutuu tässä laissa kielletty seuraus”. Tätä kirjoitetun muodon traditiota ei ole syytä muuttaa sen vuoksi, että lain kohtaa ei ole osattu soveltaa oikein tai lainkohdan soveltamisesta ei ole vielä riittävästi soveltamiskäytäntöä. Hallituksen esityksen perustelut vuodelta 2014 ovat edelleen valideja eikä esitettyä muutosta tule toteuttaa. 89 §:n 2 momentin 2 kohdan sanamuodon muutos voisi johtaa oikeustilan muutokseen, vaikka sellaiseen ei ole kuitenkaan tarvetta eikä pyrkimystä.

Näkemyksenne ympäristönsuojelulain 89 §:ään ehdotetusta uudesta 3 momentista koskien vakuuslupamääräyksen muuttamista

MTK pitää esitystä hyväksyttävänä ja on perusteltu sääntelyn selkeyttämiseksi.

Näkemyksenne ympäristönsuojelulain 89 §:ään ehdotetusta uudesta 4 momentista koskien selvitysten hankkimista aloitemenettelyn tueksi

Säännösehdotuksen vaikutuksista arvioidaan, että aloitemenettelyn käsittelyä varten tarvittavien selvitysten hankkimisesta toiminnanharjoittajan kustannuksella (ehdotettu 89 §:n uusi 4 momentti) voi aiheutua toiminnanharjoittajalle lisäkustannusta hinnan erotuksena, jos tämä olisi itse saanut hankittua selvitykset edullisemmin. Toisaalta toiminnanharjoittajalla on aina mahdollisuus myös itse oma-aloitteisesti toimittaa selvitykset lupaviranomaisen pyynnön mukaisesti, eli selvitysten teettäminen koskisi käytännössä vain pyyntöön vastahakoisesti suhtautuvia toiminnanharjoittajia.

MTK pitää esitystä asiallisesti hyväksyttävänä ja osana toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuutta. MTK ei kuitenkaan ole vakuuttunut lainkohdan muuttamista selvästi velvoittavampaan muotoon. Nähdäksemme toiminnanharjoittaja voitaisiin jo olemassa olevan sääntelyn nojalla velvoittaa toimittamaan tarpeelliset selvitykset. Lainkohdan suhde lain 40 §:ään ei ole selvä.

MTK korostaa, että muun kuin toiminnanharjoittajan aloitteesta käynnistetyt prosessit luvan muuttamiseksi tulee perustua riittäviin selvityksiin. Hallinnollista taakkaa ja turhaa kustannusrasitetta tulee välttää, aikaisemmin asiassa toimitetut selvitykset ovat ensisijaisia ennen uusien vaatimista.

Näkemyksenne ympäristönsuojelulain 89 §:ään ehdotetusta uudesta 5 momentista koskien päätösluonnoksesta kuulemista

MTK kannattaa esitystä toiminnanharjoittajan kuulemisesta ja suppeasta asianosaiskuulemisesta tilanteissa, joissa päätös vaikuttaa vain hakijan etuun. MTK ei kuitenkaan ole varma, onko lainkohta onnistunut sujuvan hallintoprosessin näkökulmasta. On tärkeää, että luvan muutosta koskeva prosessia ei tarpeettomasti pitkitetä. MTK kehottaa ympäristöministeriötä jatkamaan esitysluonnoksen valmistelua tältä osin. Pyrkimys toiminnanharjoittajan ja viranomaisen vuorovaikutuksen lisäämiseen virheellisten kirjausten välttämiseksi on ehdottoman tärkeä ja kannatettava tavoite.

Muut kehittämisajatuksenne ympäristönsuojelulain 89 §:ään liittyen

MTK katsoo, että 89 §:n muutosesityksiä ei olisi tullut tehdä ennen kuin ympäristönsuojelulain toimivuusarviointi on tehty. Lakien muuttaminen ja lainkohtien lisääminen tulisi olla toissijaista, jos esiin tullessiin soveltamisongelmiin voidaan puuttua olemassa olevan sääntelyn turvin. Lisäsääntely aiheuttaa heijastusvaikutuksia, joita voi olla vaikea ennakoida ja pahimmillaan vaikeuttaa entisestään ympäristönsuojelulain tulkintakäytäntöä tehden kokonaisuudesta vaikean hallita.

Näkemyksenne jätteenkäsittelyn vakuutta koskevan soveltamisalan täsmentämistä koskevasta ympäristönsuojelulain säännöksestä 59 §:n (1 momentissa)

-

Näkemyksenne ympäristönsuojelulain 59 §:n 2 momentiksi ehdotetusta säännöksestä

-

Näkemyksenne ympäristönsuojelulain 60 §:n 1 momenttiin ehdotetusta muutoksesta

-

Näkemyksenne ympäristönsuojelulain 61 §:ää ehdotetuista muutoksista

-

Näkemyksenne ympäristönsuojelulakiin ehdotetusta uudesta 61 a §:stä. Onko realisointimenettelyä koskeva säännös mielestänne tarpeellinen?

-

Näkemyksenne liha-luujauhon polttamista koskevista säännösehdoista ympäristönsuojelulakiin (107, 221 c–221 e §)

MTK kannattaa säännösehdoista.

Näkemyksenne ympäristönsuojelulain 200 §:ään ehdotettavasta muutoksesta

-

Voitte kirjoittaa kommenttinne esityksestä muilta osin

-

Kysymykset ympäristönsuojeluviranomaisille

Vastaavatko ehdotetut säännökset näihin ongelmiin?

-

Miten arvioitte ehdotettujen säännösten vaikuttavan työmääräänne?

-

Esityksessä on lähdetty siitä, että ehdotetut säännökset eivät edellyttäisi olemassa oleviin tietojärjestelmiin erityisiä muutoksia. Vastaako arvio käsitystänne?

-

Liittyykö ehdotettujen säännösten soveltamiseen tulkinnallisia epäselvyyksiä?

-

Ojanperä Minna
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK r.y.